

www.mevzuattakip.com.tr

Belediyelerde Alt Görevde Bekleme Süresi Dikkate Alınmadan Yapılabilecek Atamalar

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

BELEDİYELERDE ALT GÖREVDE BEKLEME SÜRESİ DİKKATE ALINMADAN YAPILABİLECEK ATAMALAR

Halil MEMİŞ[1]

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ve idare hukukunun atamaya ilişkin ana kural ve hükümlerinden ayrılmadan ve o kural ve hükümlere uygun olmak şart ve kaydıyla; mahalli idarelerde, bunlara bağlı işletme ve müesseseler ile bunların kurdukları birliklerde istihdam edilen memurların hiyerarşik yapı içerisinde yükselmeleri belli esas ve kriterlere bağlıdır. Bu esas ve kriterlerde; "Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik([2])e dayalı olarak İçişleri Bakanlığınca yayınlanan "Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik"([3]) ile belirlenmiştir([4]).

Temel esas; memurların liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde yükselmelerini sağlamaktır. 657 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde; Kanunun üç temel ilkesinden bahsedilmektedir. Bunlardan ikisi; kariyer ve liyakat ilkeleridir.

Kariyer; Devlet memurlarına yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkanı sağlamaktır. Kariyer, kamu personelinin belirli statüler içinde sınıflandırılmış ihtisas

grupları halinde sürekli çalışarak ve yetişerek, idari hiyerarşide yükselme şartı ile kamu hizmet ve faaliyetlerini görmesidir.

Liyakat ise; Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkanlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır. Liyakat, sadece hizmete alınmada değil, bütün hizmet süresince işleyecektir. Kamu görevi için gereken genel ve mesleki bilgi ve kabiliyet, görevdeki başarı esas olarak aranacaktır. Ancak şunu da unutmamak gerekir ki; liyakat; ancak, idarenin tarafsız ve adil olması ile gerçekleşebilir. İşte idarenin adil olabilmesinin şartı; bahsi geçen yönetmeliklerin uygulanabilir yönetmelik olmasında aranmalıdır.

Söz konusu Yönetmeliğe göre görevde yükselmeye tabi kadrolar şunlardır:

Görevde yükselmeye tabi kadrolar, gruplar itibariyle belirlenmiştir.

1- Yönetim hizmetleri grubu: Müdür, şube müdürü, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi.

2- Hukuk hizmetleri grubu: Hukuk müşaviri.

3- Bilgi işlem hizmetleri grubu: Çözümleyici.

4- Araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu: Uzman, sivil savunma uzmanı.

5- İdari hizmetler grubu: Ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru, eğitimci, bilgisayar işletmeni, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, veznedar, anbar memuru, ayniyat memuru, belediye trafik memuru, bilet satış memuru, evlendirme memuru, gemi adamı, koruma ve güvenlik görevlisi, gişe memuru, memur, mutemet, sayaç memuru, tahsildar, şoför.

6- Yardımcı hizmetler grubu: Aşçı, bahçıvan, bekçi, dağıtıcı, gassal, hastabakıcı, hayvan bakıcısı, hayvan kesicisi, hizmetli, çocuk bakıcısı, gemici, bakıcı anne, temizlik hizmetlisi, kaloriferci, sağlık teknisyen yardımcısı, teknisyen yardımcısı, matbaacı.

Yukarıda yer alan hizmet grupları arasında yapılacak bazı geçişlerin, sınav şartına tabi tutulmayacağı Yönetmelikle hükme bağlanmıştır.

Her hizmet grubunun alt hizmet grupları bulunmaktadır. Aynı hizmet grubunun alt hizmet grubu içinde kalmak kaydıyla, ilgili personelin isteği ve atanılacak kadro için aranan öğrenim şartı ile sertifika gibi diğer gerekli belgelere sahip olunması kaydıyla sınav yapılmaksızın atama yapılabilir.

Gruplar arası görevde yükselme niteliğindeki geçişler ve alt gruptan üst gruplara geçişler görevde yükselme sınavına tabi olmakla beraber, mahalli idarelerde ve diğer

kamu/kurum ve kuruluşlarında, daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya alt görevlere, görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan atama yapılabilir. Burada bir hususa dikkat çekmek gerekmektedir. Mahalli idarelerdeki bir unvanlı göreve, diğer kamu kurumlarında aynı veya eş bir görevde bulunanlar, sınavsız atanabilirler.

Uygulamada en çok dikkat çeken ve görevde yükselme sınavının by-pass edilmesi olarak değerlendirebileceğimiz bir husus, görevde yükselmeye tabi kadrolara atama yapılabilmesi için görevde yükselmeye tabi olmayan üst görevlerdeki kadroların kullanılmasıdır.

Bu uygulama, Yönetmeliğin 20 nci maddesinde yer alan; görevde yükselmeye tabi olmayan daha üst görevlerde, en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, aranan şartları taşımaları kaydıyla, yukarıda saydığımız hizmet gruplarından "yönetim" ve "araştırma, planlama ve savunma" hizmetleri gruplarında gösterilen kadrolara sınavsız atanabilir. Görevde yükselmeye tabi diğer kadrolara sınavsız atanmak için altı ay çalışmış olmak şartı aranmaz, şeklindeki hükme istinaden yapılmaktadır.

Öncelikle şunun bilinmesinde fayda vardır: Görevde yükselmeye tabi olmayan üst kadrolarda bulunanların, bu kadrolardan alındığında, görevde yükselmeye tabi bir kadroya atanmasında süre ayırımı yapılmıştır.

Görevde yükselmeye tabi olmayan daha üst görevlerde bulunanların, görevde yükselmeye tabi daha alt kadrolara atanmasında, bazı kadrolar için en az altı ay süreyle çalışmış olma şartı aranmasına rağmen, bazı kadrolar için bu süre şartı aranmamaktadır.

Altı aylık süre şartı aranan alt kadrolar:

Yönetim hizmetleri grubundaki kadrolar;

- Müdür, şube müdürü,
- Koruma ve güvenlik görevlisi amiri,
- Şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi.

Araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubundaki kadrolar;

- Uzman, sivil savunma uzmanı.

Altı aylık süre şartı aranmayan alt kadrolar:

Yukarıda sayılanlar dışındaki tüm kadrolar.

Burada; uygulamada gözden kaçırılan bir husus üzerinde durmak gerekmektedir:

"... aranan şartları taşımaları kaydıyla .... sınavsız atanabilir..."

Madde hükmündeki, "sınavsız" kısmına odaklanıp, "aranan şartları taşımaları kaydıyla" kısmı göz ardı edilmektedir. Görevde yükselmeye tabi olmayan üst görevlerde bulunanların, görevde yükselmeye tabi daha alt kadrolara atanabilmelerindeki tek avantaj, görevde yükselme sınavına girme mecburiyetinin olmamasıdır. Sınav haricinde, aranan tüm şartların yerine getirilmesi zorunludur. Burada en çok gözardı edilen şart ise, atanılacak o unvan için, şartlardan biri olan alt görevde bekleme süresini doldurup doldurmadığı hususudur.

Şöyle ki, bir belediyede Başkan Yardımcısı kadrosuna atanan ve bu kadroda en az altı ay görev yapan bir kişi, bu görevden alınarak;

Müdür kadrosuna atanmak ister ise, Müdür kadrosuna görevde yükselme suretiyle atanacak olanların girmesi gereken görevde yükselme sınavına girmeden atanabilecektir. Ancak, bu atamanın gerçekleştirilebilmesi için, "aranan şartları taşımaları kaydıyla" ibaresi nedeniyle Müdür kadrosu için öngörülen genel ve özel şartların tamamının taşınması gerekmektedir. Bu şartlar nelerdir dediğimizde ise karşımıza şu şartlar çıkmaktadır:

Genel şartlar olarak;

- Görevde yükselme sınavında başarılı olmak.
- Görevde yükselmeye tabi kadrolara atanabilmek için son müracaat tarihi itibarıyla alt görevlerde toplam en az bir yıl çalışmış olmak.

Özel şartlar olarak;

- 657 sayılı Kanununun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen atanma şartlarını taşımak,
- Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,
- Yönetmeliğe Ekli (1) sayılı listede sayılan ve teknik öğrenim gerektiren müdürlüklere [\[5\]](#) atanabilmek için; yükseköğretim kurumlarının, kadronun görev alanı ile ilgili eğitim ve öğretimde bulunan en az dört yıllık bölümlerinden veya bu bölümlere denkliği kabul edilen yurtdışındaki yükseköğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak,
- Yönetmeliğe Ekli (2) sayılı listede sayılan müdürlükler [\[6\]](#) için son müracaat tarihi itibarıyla iki yılı uzman, sivil savunma uzmanı, şef, ayniyat saymanı, kontrol memuru, öğretmen veya muhasebeci kadrosunda çalışmış olmak.

Görüüleceği üzere, öngörülen husus sadece sınav şartının gerekmemesi hususudur.

Yoksa alt hizmetlerde çalışma şartını aramadığımızda, öğrenim şartını da diğer şartları da aramamız gerekmektedir. (Teknik nitelikteki müdürlükler için bekleme süresi öngörülmemiştir.)

Yine, bir belediyede Daire Başkanı kadrosuna atanan kişi bu görevden alınarak Hukuk hizmetleri grubundan "Hukuk müşaviri" kadrosuna atanacaksa, altı aylık süre şartına ve görevde yükselme sınavına tabi olmadan Hukuk Fakültesi mezunu ise ve 657 sayılı Kanunun atamaya ilişkin genel şartlarını taşıyor olmak kaydıyla atanması mümkün olacaktır.

Bunun yanında yine avukat kadrolarından hukuk müşaviri kadrolarına yapılacak atamalar görevde yükselme sınavına gerekmemektedir. Burada da, 657 sayılı Kanunun atamaya ilişkin genel şartları taşıyor olmak şarttır.

Doktora öğrenimini bitiren personel içinde önemli bir istisna getirilmiş ve bunların görevde yükselmeye tabi olan atanacak görev için aranan toplam hizmet süresine sahip olmaları ve mevzuatla aranan öğrenim şartını taşımaları şartı getirilmiştir. Bunlar bu şartları taşımak kaydıyla uzman veya aynı düzeydeki görevler ile daha alt görevlere, görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan atanabilirler.

---

[1] <https://twitter.com/HalilMemisTR>

[2] *“Devlet Memurlarının Görevde Yükselme Esaslarına Dair Genel Yönetmelik” olan yönetmelik adı, 21/09/2004 kabul tarihli, 28/12/2004 tarih ve 25684 Sayılı R.G.de yayımlanan 2004/8246 Karar Sayılı Yönetmeliğin 1. maddesi ile “Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik” şeklinde değiştirilmiştir.*

[3] 4 Temmuz 2009 tarih ve 27278 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

[4] Genel Yönetmelik ifadesinden *“Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik”*; özel yönetmelik ifadesinden *“Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik”* anlaşılmalıdır.

[5] EK-1 TEKNİK ÖĞRENİM GEREKTİREN MÜDÜRLÜKLER

A) BELEDİYE, BAĞLI KURULUŞLARI VE MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ

Bilgi İşlem Müdürü, Çevre Koruma Ve Kontrol Müdürü, Etüd Proje Müdürü, Fen İşleri Müdürü, Gecekondu ve Sosyal Konutlar Müdürü, İmar ve Şehircilik Müdürü, Ruhsat ve Denetim Müdürü, Kentsel Tasarım Müdürü, Mezbaha Müdürü, Park ve Bahçeler Müdürü, Plan ve Proje Müdürü, Sağlık İşleri Müdürü, Su İşleri Müdürü, Su ve Kanalizasyon Müdürü, Temizlik İşleri Müdürü, Ulaşım Hizmetleri Müdürü, Veteriner İşleri Müdürü, Yapı Kontrol Müdürü, Şube Müdürü

B) İL ÖZEL İDARELERİ

Bilgi İşlem Müdürü, Çevre Koruma ve Kontrol Müdürü, Etüd Proje Müdürü, İmar ve Şehircilik Müdürü, Plan Proje Yatırım ve İnşaat Müdürü, Plan ve Proje Müdürü, Ruhsat ve Denetim Müdürü, Su ve Kanal Hizmetleri Müdürü, Sağlık İşleri Müdürü, Tarımsal Hizmetler Müdürü, Yol ve Ulaşım Hizmetleri Müdürü, Veteriner İşleri Müdürü, Yatırım ve İnşaat Müdürü, Makina İkmal Bakım ve Onarım Müdürü, Yapı Kontrol Müdürü, Müdür

[6] EK-2 DİĞER MÜDÜRLÜKLER

A) BELEDİYE, BAĞLI KURULUŞLARI VE MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ

Destek Hizmetleri Müdürü, Mali Hizmetler Müdürü, Strateji Geliştirme Müdürü, Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü, Belediye Tiyatro Müdürü, Belediye Orkestra Müdürü, Dış İlişkiler Müdürü, Hastane Müdürü, Huzurevi Müdürü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü, İşletme Müdürü, İşletme ve İştirakler Müdürü, Kreş Müdürü, Kütüphane Müdürü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü, Mezarlıklar Müdürü, Sosyal Yardım İşleri Müdürü, Emlak ve İstimlâk Müdürü, Hal Müdürü, Hukuk İşleri Müdürü, Şube Müdürü

B) İL ÖZEL İDARELERİ

Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Müdürü, Destek Hizmetleri Müdürü, Dış İlişkiler Müdürü, Encümen Müdürü, Emlak ve İstimlâk Müdürü, Hastane Müdürü, Huzurevi Müdürü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü, İşletme Müdürü, İşletme ve İştirakler Müdürü, Kreş Müdürü, Kütüphane Müdürü, Kültür ve Sosyal İşler Müdürü, Mali Hizmetler Müdürü, Sosyal Hizmetler Müdürü, Strateji Geliştirme Müdürü, Yazı İşleri Müdürü, Satınalma Müdürü, Hukuk İşleri Müdürü, Müdür

---

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA